

O B E C L O Z O R N O

Ing. Anna Ševerová

hlavná kontrolórka obce

Obecný úrad Lozorno, Hlavná č. 1, 900 55 Lozorno
severova@lozorno.sk, www.lozorno.sk

Správa o výsledku vykonanej kontroly dodržiavania §18a zákona č.294/2023 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p – monitorovací režim

V zmysle § 18d zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 20 ods. 5 písm. a/ zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite bola vykonaná v čase od 12.11.2025 do 01.12.2025 kontrola dodržiavania §18a zákona č.294/2023 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p – monitorovací režim.

Všeobecné náležitosti:

Miesto vykonávania kontroly: Obecný úrad Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno

Povinná osoba: Obec Lozorno, Hlavná 1, 900 55 Lozorno

Kontrolované obdobie : k 31.10.2025

Cieľ kontroly: Dodržiavanie §18a zákona č.294/2023 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p – monitorovací režim

Kontrolu vykonal:

Ing. Anna Ševerová- hlavný kontrolór obce

Legislatívny rámec – Právne predpisy:

1. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
2. Zákon č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p

Použité podklady – zoznam preverených dokladov:

Evidenciu záväzkov obce za rok 2025

Úvod

Novela zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, účinná od 1. 8. 2023, priniesla nové ustanovenie § 18a – Monitorovací režim. Jeho cieľom je zaviesť systém včasného varovania a zvýšenej kontroly hospodárenia obcí, ktoré sa môžu dostať do rizikovej finančnej situácie. Tento režim umožňuje Ministerstvu financií SR aj samotnej obci včas identifikovať problém so splácaním záväzkov a prijať opatrenia skôr, než dôjde k závažnejším dôsledkom, ako je neschopnosť plniť finančné povinnosti alebo nutnosť ozdravného konania.

Podmienky na vznik monitorovacieho režimu

Monitorovací režim sa aktivuje automaticky v prípade, že celková výška záväzkov obce po lehote splatnosti presiahne 10 % skutočných bežných príjmov obce za predchádzajúci rozpočtový rok.

V takom prípade je obec povinná:

1. do troch dní od zistenia tejto skutočnosti písomne oznámiť situáciu Ministerstvu financií Slovenskej republiky,
2. zverejniť informáciu o prekročení limitu na úradnej tabuli a v obci obvyklým spôsobom,
3. zabezpečiť interné vyhodnotenie dôvodov vzniku záväzkov po lehote splatnosti a pripraviť návrh opatrení na ich zníženie.

Dňom doručenia oznámenia ministerstvu sa obec formálne dostáva do monitorovacieho režimu.

Povinnosti obce počas trvania monitorovacieho režimu

Počas trvania monitorovacieho režimu má obec viacero povinností:

- Každých 90 dní je povinná predložiť Ministerstvu financií SR správu o hospodárení obce.
- Ministerstvo tieto správy vyhodnocuje a môže od obce požadovať doplňujúce vysvetlenia alebo návrhy opatrení.
- Počas trvania režimu je vhodné, aby obecné zastupiteľstvo bolo priebežne informované o výsledkoch správ.

Ukončenie monitorovacieho režimu

Monitorovací režim sa ukončí vtedy, keď z dvoch po sebe nasledujúcich správ obce vyplýva, že záväzky po lehote splatnosti už nepresahujú 10 % bežných príjmov. Dňom doručenia tejto druhej správy ministerstvu sa režim považuje za skončený. Následne je obec povinná do 30 dní predložiť záverečnú správu o hospodárení.

Význam a dopady pre obec

Monitorovací režim nepredstavuje sankciu ani zásah do samostatnej pôsobnosti obce, ale slúži ako nástroj preventívneho dohľadu nad hospodárením. Jeho cieľom je predchádzať situáciám, keď sa obec dostane do dlhodobej platobnej neschopnosti. Zavedenie tohto inštitútu má prínosy v oblasti rozpočtovej disciplíny, transparentnosti a efektívnosti.

Aktuálny stav záväzkov po lehote splatnosti k 31.10.2025

K 31.1. - 25 375,82 EUR
K 28.2. - 2. 215,23 EUR
K 31.3. - 1.289,37 EUR
K 30.4. - 680,35 EUR
K 31.5. - 38.383,19 EUR
K 30.6. - 119.826,57 EUR
K 31.7. - 251.480,98 EUR
K 31.8. - 146.479,49 EUR
K 30.9. - 152.049,09 EUR

K 31.10. - 143.578,85 EUR

Bežné príjmy obce (vrátane RO) za rok 2024 - **5 868 554,39 EUR**

10 % z BP obce (vrátane RO) za rok 2024 - **586 855,439EUR**

Záver

Zavedenie monitorovacieho režimu podľa § 18a predstavuje dôležitý krok k zvýšeniu finančnej stability samospráv. Ide o preventívny nástroj, ktorý má pomôcť obciam zvládať rizikové obdobia bez nutnosti zásadných zásahov štátu.

Aby sa predišlo potrebe zavedenia monitorovacieho režimu, odporúčam:

- pravidelne sledovať pomer záväzkov po lehote splatnosti k bežným príjmom,
- včas komunikovať s dodávateľmi a zabezpečiť riadne plnenie záväzkov,
- plánovať rozpočet s dostatkom rezerv,
- priebežne informovať finančnú komisiu a zastupiteľstvo v prípade vzniku záväzkov po lehote splatnosti,
- aktualizovať vnútorné smernice o finančnom riadení a kontrole ohľadne kontroly monitorovacieho režimu s určením zodpovednej osoby

Obec v roku 2025 k dátumu 31.10.2025 nenaplnila podmienky na zavedenie monitorovacieho režimu.

Správa bola dňa 01.12.2025 doručená prednostke obce Lozorno a týmto dňom bola kontrola ukončená.

Spracovala, dňa 01.12.2025

Ing. Anna Ševerová,
hlavný kontrolór obce